

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w RADZYNIU PODLASKIM
21-300 Radzyń Podlaski, ul. Pocztowa 5

BIP: psseradzynpodlaski.bip.gov.pl www: psseradzynpodlaski.pis.gov.pl

tel./faks:(83)3527416-17, skr. poczt.:59, NIP:5381609515, REGON:000309246, e-mail:psse.radzynpodlaski@pis.gov.pl

ONS.HK.721/23/18

Radzyń Podlaski, dnia 30.03.2018r.

Wójt Gminy Ulan Majorat
Ulan Majorat 57
21-307 Ulan Majorat

W PŁYNEŁO

Data

4.04.18r.

L. d.

320

Podpis

Du

**Ocena obszarowa jakości wody oraz szacowanie ryzyka zdrowotnego konsumentów
gminy Ulan Majorat za 2017r**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radzynie Podlaskim na podstawie art. 4 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2017r, poz. 1261 z późn. zm.), art. 12 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2017r, poz. 328 z późn. zm.) oraz §23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017, poz. 2294), biorąc pod uwagę wyniki badań wody wykonanych w 2017r w ramach monitoringu jakości wody realizowanego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radzynie Podlaskim oraz w ramach kontroli wewnętrznej przez administratora wodociągu, informuje, co następuje.

Gmina korzysta z wody produkowanej przez jeden wodociąg zbiorowego zaopatrzenia Ulan, który jest oparty na dwóch ujęciach wody: Stok i Paskudy funkcjonujących w oparciu o wodę pochodzącą z ujęć podziemnych. Z wody o kontrolowanej jakości korzysta ok. 5523 osób (90% ludności) w 20 miejscowościach. Pozostali mieszkańcy zaopatrują się w wodę z własnych ujęć.

Tabela 1. Wykaz producentów wody zaopatrujących ludność oraz dostarczających wodę z indywidualnych ujęć jako część działalności handlowej lub do budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Ulan Majorat w 2017r.

L.p.	Producent	Nazwa wodociągu	Produkcja wody w m ³ /dobę dla wodociągu	Liczba ludności zaopatrywanej przez wodociąg na terenie gminy
1	Zakład Usług Wodnych Międzygminnego Związku Komunalnego w Parczewie.	Ulan	796	5523
produkcja razem dla producenta			796	

Tabela 2. Sposób uzdatniania wody

L.p.	Nazwa wodociągu	Sposób uzdatniania wody
1	Wodociąg zbiorowego zaopatrzenia Ulan	napowietrzanie i filtracja z zastosowaniem 5 odżelaziaczy i 4 sprężarek. Woda nie jest poddawana stałemu chlorowaniu.

Nadzór nad jakością wody sprawowany był w 2017r w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 r., poz. 1989). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radzynie Podlaskim monitorował jakość wody do spożycia w wytypowanych 8 punktach monitoringowych poboru prób wody z częstotliwością i w zakresie zgodnym w wymogami w/w Rozporządzenia. Punkty te są reprezentatywne i równomiernie zlokalizowane na całej sieci wodociągowej. Administrator wodociągu realizował badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z harmonogramem uzgodnionym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Radzynie Podlaskim. Badania były wykonywane przez laboratorium posiadające akredytacje oraz pozytywna opinie właściwego Inspektora Sanitarnego.

W zależności od liczby oznaczanych parametrów badania wody można podzielić na monitoring kontrolny oraz monitoring przeglądowy. Monitoring kontrolny jest to badanie, które służy do uzyskania podstawowych danych o jakości wody, natomiast monitoring przeglądowy dostarcza szczegółowych informacji pozwalających na wydanie oceny jakości wody. Zakres tych badań obejmuje oznaczenie m.in. metali ciężkich, cyjanków, benzenu, pestycydów czy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych. Z wodociągów pobrano łącznie 11 próbek wody do spożycia tj. 10 w ramach monitoringu kontrolnego, 1 w ramach monitoringu przeglądowego.

Zakwestionowano trzy próbki wody. Pozostałe wyniki nie wykazały przekroczeń.

Lp.	Punkt pobrania próbek wody	Data pobrania	Przekroczony parametr	Norma
1	Stok 26A – Stacja Uzdatniania Wody – woda uzdatniona	14.02.2017r.	żelazo 368 ± 44 $\mu\text{g/l}$	200 $\mu\text{g/l}$
2	Ulan Majorat 53 – Szkoła Podstawowa	23.05.2017r.	bakterie grupy coli - 1 jtk/100 ml	0 jtk/100 ml
3	Zakrzew – Szkoła Podstawowa	12.12.2017r.	mętność $2,3 \pm 0,3$ NTU	1 NTU

Do PSSE Radzyń Podlaski nie wpłynęły żadne zgłoszenia reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody. Ze względu na charakter przekroczenia, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radzynie Podlaskim nie prowadził postępowania administracyjnego z zakresie poprawy jakości wody. W oparciu o otrzymane analizy przedsiębiorstwo przeprowadziło działania naprawcze polegające na sprawdzeniu i wyregulowaniu instalacji napowietrzającej (w przypadku przekroczenia żelaza) oraz przepłukaniu przyłącza wodociągowego do budynku. Wynik badań próbek kontrolnych pobranych w dniach: 28.02.2017r, 29.05.2017r oraz 12.01.2018r w badanym zakresie nie wykazały przekroczeń.

Żelazo – beztlenowe wody podziemne mogą zawierać jony żelaza (II) w stężeniach do kilku miligramów na litr, które nie powodują widocznej zmiany barwy lub mętności wody, kiedy jest ona bezpośrednio ze studni. Jednakże podczas kontaktu z atmosferą jon żelaza (II) utlenia się do jonu żelaza (III), powodując niepożądane czerwono-brązowe zabarwienie wody. Żelazo zawarte w wodzie sprzyja również wzrostowi bakterii żelazowych, które czerpią energię z jego utleniania, przyczyniając się do powstawania maziastych osadów na wewnętrznej powierzchni przewodów wodociągowych. Przy stężeniach powyżej 0,3mg/l żelazo powoduje przebarwienia

urządzeń sanitarnych i tkanin pranych w wodzie. W stężeniach nieprzekraczających 0,3mg/l żelazo nie powoduje zwykle wyczuwalnego smaku wody, chociaż może wywołać wzrost jej mętności i barwy. Dla żelaza nie proponuje się zalecanej wartości opartej na kryterium bezpieczeństwa dla zdrowia.

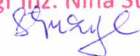
Mętność – mętność wody jest wywoływana zawieszonymi w niej cząstkami stałymi lub koloidalnymi, utrudniającymi przenikanie światła. Może być spowodowana obecnością zarówno substancji organicznych, jak i nieorganicznych, albo ich kombinacją. Mikroorganizmy występujące w wodzie (bakterie, wirusy, pierwotniaki) zazwyczaj wykazują tendencję do przylegania do cząstek stałych, stąd też usuwanie mętności wody poprzez filtrację znacznie zmniejsza zanieczyszczenie mikrobiologiczne uzdatnionej wody. Zawiesiny powodujące mętność w sposób istotny mogą ograniczać skuteczność dezynfekcji, zapewniając ochronę mikroorganizmom. Z tego powodu usuwanie zawiesin przed dezynfekcją jest jednym z najważniejszych procesów w uzdatnianiu wody. Widoczne zmętnienie wody może mieć także negatywny wpływ na jej akceptowalność przez konsumentów.

Bakterie grupy coli – jest to bardzo ważny parametr, którego monitorowanie nie wynika bezpośrednio z zagrożeń zdrowotnych, lecz służy ocenie prawidłowości funkcjonowania całego systemu zaopatrzenia w wodę. Stwierdzenie obecności bakterii grupy coli wskazuje na nadmiar biofilmu, zwłaszcza w sytuacji kiedy nie są wykrywane bakterie kałowe (*Escherichia coli*, enterokoki kałowe). Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) uznała bakterie grupy coli za odpowiedni wskaźnik mikrobiologiczny jakości wody do picia ze względu na łatwość wykrywania i oznaczania. Bakterie grupy coli nie powinny występować w uzdatnionej wodzie. Stwierdzenie ich obecności w wodzie jest spowodowane wieloma czynnikami tj. nieskutecznym uzdatnianiem, niewłaściwym stanem technicznym rurociągów (osady, biofilm), nieprawidłową eksploatacją urządzeń (niestabilne ciśnienie, stagnacja wody, brak lub niewłaściwie wykonywany system płukania) czy pracami remontowymi wykonywanymi na sieci wodociągowej. Pojawienie się w wodzie pojedynczych bakterii grupy coli nie stanowi zagrożenia dla konsumentów. Niemniej jednak są ważnym sygnałem dla producenta wody, że ich system zaopatrzenia w wodę funkcjonuje nieprawidłowo i jak najszybciej należy znaleźć i wyeliminować przyczyny problemów.

Ponadto producent wody przedstawił badania wody surowej pobranej wykonane w ramach wstępnego monitoringu substancji promieniotwórczych (**tryt, rad²²⁶, rad²²⁸, radon i dawka orientacyjna**). W przedstawionych sprawozdaniach stężenie trytu oraz izotopów radu nie przekroczyło granic wykrywalności w związku z powyższym kolejne badanie należy wykonać za 5 lat.

Pomimo wykrytego przekroczenia, scharakteryzowanego w przedmiotowej ocenie, woda z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Ulan nie stanowi zagrożenia dla zdrowia konsumentów. Na podstawie badań wody PPIS w Radzynie Podlaskim raz w roku wydaje ocenę o jakości wody. Jest ona dostępna na stronie internetowej psseradzynypodlaski.pis.gov.pl. Można ją również uzyskać w siedzibie PSSE przy ul. Pocztowej 5 w Radzynie Podlaskim lub w Urzędzie Gminy Ulan Majorat.

p.o. Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Radzynie Podlaskim
mgr inż. Nina Struczyk

Otrzymują:

1. Adresat
2. Zakład Usług Wodnych Międzygminnego Związku Komunalnego z/s w Parczewie
ul. Lubartowska 4a
21-200 Parczew
3. a/a

